

populumque in lege Dei instruire, Vel per Caligas significatur reatu gressum: per Sandalia, que pedes regunt, contemptus terrenorum: per Succinctorium, quo Stola ligatur cum Alba, amor honestatis: per Tunicam perfectioriam, quia Josephum Tunicam talarem habuisse legitur, quasi descendente usque ad talos, per quos significatur extremis vite: per Dalmaticas largitas in operibus misericordie: per Chirothecas cautela in opere: per Mitram scientia utriusque Testamenti, unde & duo cornua habet: per Baculum cura Pastoralis, qua debet colligere vagos, quod significat curvitas in capite Baculi: sustentare infirmos, quod ipse sibi tenet Baculi signat, & pungere lentos, quod significat stimulus in pede Baculi: per Annulum Sacramenta fidei, qua Ecclesia desponsatur Christo: Episcopi enim sunt in Ecclesia loco Christi.

Subdit postea Diana ibid. §. 7. quod antiquitas horum Pontificalium ornamentorum clarè constat ex S. Bernardo Epist. 42. circa finem ubi inter ornamenta Episcopalia numerat Mitram, Annulum, & Sandalia. Idem faciunt Innocentius III. lib. 2. Myster. Missæ cap. 41. ac lib. 1. de Divin. Offic. cap. 24. & alii de rebus Ecclesiasticis Scriptores. Deinde concludit per hæc verba à Prælati, & Episcopis notanda: Hæc omnia minutatim, & late explicare volui circa mysticam interpretationem Rituum, qui in consecratione Episcopali ministrantur; nam dubito, aliquos Episcopos illos tantum materialiter adhibere, non autem formaliter, intelligendo videlicet quid ex illis Ritibus adhibendis mysticè significetur.

DECISIO XXXVII.

ARGUMENTUM.

Narrantur causæ, ob quas antiquitatis plurimi Episcopi interessebant Consecrationi novi electi in Episcopatum, & quoniam nunc tres Episcopi interveniunt, examinatur illa difficilis Quæstio, An hic numerus Ternarius sit de Jure Divino, ac de necessitate Sacramenti? Referuntur tres opiniones, & earum fundamenta. Concluditur, esse de solemnitate, ac de Præcepto Ecclesiæ, circa quod Papa dispensare potest, prout pluries dispensavit. Tandem ostenditur, Consecrationem Episcopali non posse simpliciter Presbytero demandari.

SUMMARIUM.

- 1 Numerus plurium Episcoporum cur requiratur in consecratione Episcopali?
- 2 Metropolitanus olim consecrandus erat ab omnibus Episcopis sue Provinciae.
- 3 Petrus Bogdanus Archiepiscopus Scupensis hospitatus in Episcopio Patavino Anno 1683. Ejus laudes.
- 4 Episcopi olim consecrabantur ab omnibus comprovincialibus suis.
- 5 Odo, ac duodecim Episcopi olim alium consecrabant.
- 6 S. Cornelius Papa à sexdecim Episcopis consecratus; Alii à majori numero.
- 7 Tres saltem Episcopi debent alium Episcopum ordinare. S. Anacleto, S. Aniceti, ac Conciliorum Canonum de hoc numero, ac DD.
- 8 Pontificale Romanum habet legis Auctoritatem.
- 9 Episcopus an ordinandus à tribus Episcopis de Jure Divino? Pro affirmativa textus.
- 10 S. Jacobus ordinatus Episcopis Hierosolymitanis à tribus Apostolis.
- 11 DD. tenentes Episcopum esse ordinandum à tribus de Jure Divino.

- 12 Quod tantum de Præcepto Ecclesiæ, textus & Rationes.
- 13 Evagrius, & Siderius consecrati Episcopi ab uno tantum.
- 14 Pelagius Papa I. consecratus à duobus.
- 15 S. Jacobus fuit deputatus Episcopus; non consecratus à tribus Apostolis. Ratio fortissima.
- 16 Chorepiscopi, qui erant simplices Sacerdotes, invalidè munia Episcoporum exercebant.
- 17 Armentarii Episcopi trita ordinatio facta à duobus tantum Episcopis, quo ad executionem.
- 18 Chorepiscopi alii erant Episcopi, alii simplices Presbyteri.
- 19 Christus reliquit facultatem Ecclesiæ circa numerum Ministrorum in ordinandis Episcopis dispensandi.
- 20 Dispensationes Papales circa numerum Episcoporum in consecrandis Episcopis.
- 21 S. Gregorius Papa an dispensaverit cum S. Augustino Episcopo Cantuarie, ut solus consecraret Episcopos?
- 22 Canonistarum opinio circa numerum Episcoporum consecrantium alium Episcopum.
- 23 Clausula dispensationis pro consecratione Episcoporum in Indis.
- 24 Gregorius XIII. dispensatio pro consecratione Patriarchæ Aethiopiæ.
- 25 Alia pro Episcopo Usselen. in Sardinia.
- 26 Alia pro Episcopo Provinciae Paraquariensis 1657.
- 27 Alia Anno 1663. pro Regno Malabarico in Indis.
- 28 Papa an possit committere simplici Presbytero, ut consecret Episcopum?
- 29 Papa si dicat alicui esse Episcopus, an sit ordinatus?

Quoniam inter essentialia cujuscumque Sacramenti, præter Materiam, & Formam, recensetur Minister; & ordinatio Episcopali Sacramentum ordinis est ex deductis supra in antecedenti Decif. XXXVI. num. 1. idcirco, post relatam Materiam, & Formam Episcopalis Ordinationis, agendum est de numero Ministrorum necessario in ea conferenda; cum enim omnes Ordines Sacri à solo Episcopo conferantur, Episcopatus Ordo, qui omnium ordinum supremus est, non ab uno solo, sed à pluribus Episcopis simul convenientibus, in obsequium excellentiæ hujus Dignitatis, est conferendus; quare in præfenti tria sunt examinanda, & videnda.

1. A quot Episcopis sit Episcopum consecrandus?
2. An trium Episcoporum numerus in Episcopali ordinatione sit de Jure Divino, & de necessitate Sacramenti?
3. An ex commissione Papæ possint simplices Presbyteri ordinare Episcopum?

Quo ad Primum, Præmittere oportet, varios reperiri Canones diversis temporibus ab Ecclesia factos, ut plures Episcopi simul interessent in peragenda Episcopali consecratione, & hoc tum in reverentiam sublimis hujus Dignitatis, requirentis magnam venerationem, quæ resultat ex pluralitate Ministrorum illam conferentium, tum ad majorem cautelam probitatis, morumque sanctitatis promovendi ad Episcopatum, ac præcipue ejus orthodoxæ fidei; difficilior siquidem est ordinari aliquem hæreticum in Episcopum, ubi major numerus ordinationum intervenire debeat, quam si ab uno solo ordinatione ejus sit peragenda, ut bene dixerit Emanuel Gonzalez in Comment. ad cap. Nec Episcopus, sub. n. 6. de Temp. Ordin. tom. 1. pag. 339. ubi auctoritates, ac dicta Summorum Pontificum, Conciliorumque de his motivis cumulat, nec non Emin. Card. de Lauræa de

de Sacram. Ordinis disp. 8. num. 79. sic dicens: Ex Ecclesiæ præcepto plures tribus Episcopis olim fuerunt requisiti, ut consecraretur indemonstrati, & utilitati populorum, ac reverentie Catholicæ Fidelis; facile enim fuit præfatis temporibus, ut si ab uno, duobus, vel tribus tantum faciendæ esset Ordinatio, ordinandus hæreticus tres hæreticos Ordinatores inveniret. At difficilior erat invenire octo, decem, aut duodecim, qui malè sentientes concurrerent ad ordinandum perversum.

Igitur antiquitatis statutum erat, ut Metropolitanus esset ordinandus, ac consecrandus ab omnibus Episcopis comprovincialibus, ut legitur in cap. Quia per ambitiones 64. dist. in quo Gelasius Papa Anno 492. ita præcipit Episcopis per Dardaniam constitutis: (Dardania erat pars Mœviæ Superioris, nunc Hungariæ, cujus principalis Civitas erat Scupia ultra Taurinum, jacens sub tyrannide Turcarum à qua auferens Illustrissimus, ac Reverendissimus Petrus Bogdanus Archiepiscopus Scupensis Anno 1683. venit Patavium, & per menses octo hospitatus est in hoc Episcopio Patavino, in quo tunc ego Auditor Generalis munus exercebam, & ejusdem Archiepiscopi pietatem, virtutes, ac labores in regimine Christianorum viventium in illa antiquæ Dardaniæ Provincia didici, admiratus, ac veneratus fui. Ipse, liberata Vienna ab obsidione Turcica, reverfus est in Patriam.) Gelasius itaque in cit. cap. Quia per ambitiones, ita præcipit: Decernentes, sicut veteris consuetudo deposcit, unanimiter statuimus, ut si viciniam, si Metropolitanus humane conditionis sorte accesserit à comprovincialibus Episcopis, sicut forma transmisit, sacri modis omnibus censeatur. Hoc idem injunctum fuit circa ordinationem uniuscujusque Episcopi, ut scilicet ea esset faciendæ ab omnibus comprovincialibus Episcopis, ut habetur in cap. 1. ead. dist. 64. sumpto ex Concilio Nicæno I. cap. 4. Anno 325. ibi: Episcopi ab omnibus, qui sunt in Provincia, debent ordinari: prout etiam ex cap. 2. dist. 64. quod est S. Anacleto Papæ ad Episcopos Italiae Epist. 2. Anno 103. Ordinationes Episcoporum Auctoritate Apostolica ab omnibus, qui in eadem fuerint Provincia, Episcopis sunt celebrandæ. Et quoniam vel ob diffensionem, vel ob alias causas non de facili congregari poterant omnes Episcopi de eadem Provincia ad novum Episcopum iniciandum, & consecrandum, decretum fuit in Concilio Arelatensi I. can. 21. (quod citat Caballutius in Notitia Concil. Secul. 4. ad Concil. Nicæn. IV. n. 2.) Ut qui Episcopum consecrat, septem alios secum assumat Episcopos; adeo ut octo forent, qui consecrationem peragerent. Et in Concilio Africano cap. 16. quod allegat Emin. Cardin. de Lauræa d. disp. 8. num. 67. præceptum fuit quod à duodecim saltem Episcopis ordinari Episcopus. Imò, quod magis est, teste Hallerio de Sac. Electionib. part. 2. cap. 2. artic. 1. §. 1. num. 9. (quem adducit Diana Coordinatus tom. 4. tract. 8. resol. 34.) S. Cornelius Papa à sexdecim Episcopis, qui tunc Romæ reperiebantur, fuit ordinatus; & Neclarius Constantino-politanus Episcopus à centum quinquaginta Episcopis, qui tunc Constantinopoli aderant, consecratus, & initiatus fuit; cumque eo defuncto, electus fuisset in ejus locum S. Joannes Chryostomus, quod ejus ordinatio ordinari esset, convocata Episcoporum Synodo, cui etiam Theophilus Alexandrinus interfuit, ab eadem peracta fuit, & cunctis Episcopis Assistentibus fuit ordinatus. Ex his manifestè intelligitur apud antiquos Patres celebrata fuisse ordinationem Episcoporum cum interesse plurium, videlicet vel octo vel duodecim, vel sexdecim, vel majoris numeri Consecrantium ob motiva superius relata.

Porro prædictis multiplex numerus requirebatur ad melius esse, non autem ex necessitate; siquidem ex praxi univèrsalis Ecclesiæ, ab ejus initio servata, &

ex Sacrorum Canonum tenore firmatum, & custoditum fuit pro regula, quod saltem tres Episcopi interessent ordinationi, & consecrationi novi Episcopi electi, ut patet ex juribus sequentibus. I. Ex cap. Porro dist. 66. & sunt verba S. Anacleto Papæ; qui Sedem Apostolicam ascendit Anno 103. in Epist. 2. ad Episc. Italiae, & ita scripsit: Porro & Hierosolymorum primus Archiepiscopus Boatus Jacobus, qui justus dicebatur, & secundum carnem Domini nuncupatus est frater, à Petro, Jacobo, & Joanne Apostolis est ordinatus: successoribus videlicet suis dantibus formam, ut non minus, quam à tribus Episcopis, reliquisque omnibus assensum præbentibus nullatenus Episcopus ordinetur; & communi voto Ordinatio celebretur. II. Ex cap. Comprovinciales, dist. 64. desumptum ex Epistola ad Episcopos Gallie S. Aniceti Papæ creati Anno 167. sic præcipiens: Comprovinciales Episcopi, si necesse fuerit, ceteris consentientibus, à tribus jussu Archiepiscopi consecrari possunt Episcopi. III. Ex Concilio Arelatensi celebrato Anno 314. in quo cap. 21. ita fuit statutum: De his, qui usurpant sibi, quod soli debeant Episcopum ordinare, placuit, ut nullus hoc sibi presumat, nisi assumptis secum alios septem Episcopis. Si tamen non potuerint septem, sine TRIBUS FRATRIBUS non audeant ordinare. IV. Ex Concilio Nicæno I. habito Anno 325. in quo cap. 4. sic legitur, & habetur in cap. 1. dist. 64. Episcopi ab omnibus, qui sunt in Provincia sua debent ordinari. Si verò hoc difficile fuerit, vel aliqua urgente necessitate, vel itineris longitudine, erunt TRES EPISCOPI debent in unum congregari; ita ut etiam ceterorum, qui absentes sunt, consensum in Litteris teneant, & ita faciant Ordinationem. V. Ex Concilio Cæthaginiensi 2. congregato Anno 390. in quo cap. 12. quod refertur à Gratiano in cap. Placet, dist. 65. sic jubetur: Si autem necessitas fuerit, TRES EPISCOPI, in quocumque loco sint, cum Primatis præcepto ordinare debeant Episcopum. VI. Ex S. Damaso Papa electo Anno 367. in cujus Epistola 4. ad Episcopos Africae, relata in cap. Chorepiscopi, dist. 68. hæc habentur: Quod autem Episcopi non sint, qui minus, quam à TRIBUS sunt ordinari EPISCOPI, omnibus patet: quoniam ut bene nosse, prohibitum à Sanctis est Patribus, ut qui ab uno, vel à duobus sunt ordinati Episcopi, nec nominentur Episcopi. VII. ex Concilio Romano celebrato sub S. Martino Papa Anno 650. de quo in cap. Episcopum dist. 68. ubi ita: Episcopum oportet maximè quidem ab omni Concilio constitui. Sed si hoc pro necessitate, aut pro longinquitate itineris difficile fuerit, ex omnibus TRES eligantur, & omnium presentium, & absentium subscriptiones teneantur, & sic postea Ordinatio fiat. Plures alios Conciliares Canones, Decreta Pontificum, ac dicta SS. Patrum cumulant ex Theologis Emin. Card. de Lauræa d. disput. 8. de Sacram. Ordinis num. 66. & ex Canonistis Gonzalez in cit. Comment. ad cap. Nec Episcopus, 6. de Temp. Ordin. num. 2. ubi innumeros alios DD. congregat, hanc Regulam (ut Episcopus ordinari, ac consecrari debeat saltem à tribus Episcopis) firmantes; quibus ego addo Fagnanum in cap. Requisivit, num. 86. de Ordin. ab Episcopo &c. necnon in cit. cap. Nec Episcopi à num. 1. & seqq. de Temp. Ordin. ubi plene de hoc numero ternario. Item Pacem Jordanum tom. 1. lib. 5. tit. 2. à num. 15. & seqq. ac doctissimos Salmanticenses de Sacram. Ordinis tract. 8. cap. 4. dub. 1. qui omnes demonstrant, necessariam esse intercessionem trium Episcoporum ad ordinandum, & consecrandum novum Episcopum, & patet ex Pontificali Romano in tit. de Consecr. Electi in Episcopum; qui quidem Liber Pontificalis habet legis auctoritatem, ut probat idem Fagnanus in cap. Presbyter, num. 41. de Sacramento non iterum tom. 2.

Quo ad secundum, Satis ardua, & difficilis est Questio. Utrum numerus trium Episcoporum in novo Episcopo consecrando sit de Jure Divino, vel de Jure Ecclesiastico? Quod est querere, An ipse ternarius numerus sit de necessitate Sacramenti, vel tantum de necessitate Præcepti? Circa hanc questionem reperio tres opiniones. Prima tenet, quod prædictus ternarius Episcoporum numerus sit de Jure Divino, ac de necessitate Sacramenti, adeo ut si unus tantum, vel duo Episcopi interfuit consecrationi, ea sit nulla, irrita, & invalida ex sequentibus fundamentis. I. Ex Epistola Decretali S. Aniceti Papæ electi Anno 167, qui scribens ad Gallias Episcopos, ut haberetur in Primo tom. Concilior. pag. mibi 331. Ita loquitur: De Ordinationibus vero Episcoporum, super quibus nos consuleret voluistis, olim in Sancti Prædecessoris nostri Anacleti ordinationibus quædam jam decreta reperimus. Scimus beatissimum Jacobum, qui dicebatur Justus, qui etiam secundum carnem frater Domini nuncupatus est, à Petro, Jacobo, & Joanne Apostolis, Hierosolymorum Episcopum esse ordinatum. Si autem non minus, quam à tribus Apostolis tantus vir fuit ordinatus Episcopus: patet professio eos formam, INSTITUENTE DOMINO, tradidisse, non minus, quam à tribus Episcopis, Episcopum ordinari debere. Si igitur, instituente Domino, S. Jacobus fuit ordinatus à tribus Apostolis, qui hanc formam, & hunc numerum ternarium servandum esse à Christo Domino receperunt, sequitur eandem formam, & eundem numerum esse de Jure Divino, ac de necessitate Sacramenti, itaut eodem ternario numero Episcoporum deficiente, consecratio novi Episcopi sit nulla, irrita, & invalida. II. Ex verbis S. Damasi Papæ relatis supra sub num. 7. quæ leguntur in cap. Cborepiscopi, dist. 68. videlicet: Quod autem Episcopi non sint, qui minus, quam à tribus sunt ordinati Episcopis, omnibus patet. III. Ex Concilio Regien- si habito tempore Sixti Tertii Anno 439. quod est in Concilior. tom. 2. pag. 13. in quo ita statutum est: Itaque ordinationem, quam Canonem irritam definiunt, nos quoque vacuandam esse censuimus, in qua prætermissa trium (Episcoporum) presentia, nec expectatis comprovincialium Litteris, Metropolitanis quoque voluntate neglecta, prorsus nihil, quod Episcopum faceret, ostensum est. IV. Ex Epistola Decretali Joannis Papæ Tertii, ad Sedem Apostolicam promoti Anno 560. quæ habetur in Concilior. tom. 2. pag. 814. in ea enim ita loquitur: Omnia quoque maxima Concilia affirmant, eum non esse Episcopum, qui minus, quam à tribus Episcopis, auctoritate etiam Metropolitanis fuerit factus Episcopus: ideoque illos, quos Cborepiscopos vocatis, quia ab uno, ut audivimus, sunt Episcopo, Episcopus non esse, nec aliquid de Pontificali privilegio agere debere, perspicuum est. En igitur expressè, quod numerus trium Episcoporum in ordinatione, & Consecratione novi Episcopi est de Jure Divino, & de necessitate Sacramenti, quia, ut ait hic Papa, qui ordinati sunt ab uno, vel minus, quam à tribus Episcopis, non sunt Episcopi: scilicet, quia eorum ordinatio est invalida, irrita, & nulla.

Præterea plura aliorum Conciliorum decreta præ hac opinione allegantur à Valquez disp. 243. cap. 6. quem tamquam hujus opinionis defensorem citat Diana Coordinatus d. tom. 4. tract. 8. resol. 28. desumpta ex veteri part. 12. tract. 1. ubi asserit ejusdem opinionis esse ex Theologis Emin. Cardin. Bellarminum de Notis Eccles. cap. 8. Coninch. disp. 20. dub. 9. Marchinum de Ordine part. 2. cap. 12. num. 4. Hambertum in 3. part. de Sacram. Ord. disp. 6. art. 1. proposit. ult. & alios multos: & ex Canonistis Glossa in cap. Nec Episcopi, de Temp. Ord. & cum ea Hugo, Archidiaconus, & Abbas Panormitanus ibidem hoc idem sentientes. Quibus adscripti videtur Morinus de

Sacris Ordinatis, part. 1. Exercit. 4. cap. 2. à num. 5. & seqq. in quibus refert varia Summorum Pontificum rescripta, & honoribus. Et tamen certò constabat, Euvagrium contra Ecclesie normam fuisse à solo Paulino Episcopo consecratum Episcopum, ut fidei facit Theodorici lib. 5. Hist. Eccles. c. 23. Hanc eandem narrationem licet conspiciere in Annalibus Emin. Card. Baronii ad Annum 408. in n. 33. & seqq. VII. Ex factò Siderii Episcopi Palestine; qui, ut narrat Synæusus Episc. 67. ad Theophilum Alexandrinum, & ut refert Cabafutius ad dist. Concil. Nicen. can. 4. num. 2. & 4. consecratus fuerat Episcopus à solo Episcopo Cyrenensi Philone; id tamen non obstitit, quominus magnus Athanasius absque nova consecratione cum eo dispensaverit, & ad regimen admoventer Ecclesiam. VIII. Ex consecratione Pelagii Papæ primi, qui, ut scribit Anastasius Bibliothecarius in ejus vita, cum esset electus Summus Pontifex Anno 555: & nondum character Episcopali insignitus foret, deficientibus Episcopis, ordinatus, & consecratus fuit Episcopus à Joanne Episcopo Perusino, & Bonoso Episcopo Ferentino, ac Presbytero quodam Andrea de Ostiis, ut ex Card. Baronio Anno 566. transcribit Emin. Cardin. de Lauræa d. disp. 8. de Sacram. Ord. num. 71. necnon Jordanus d. lib. 5. tit. 1. n. 18. Quare ex his fundamentis, ac exemplis hanc opinionem amplexi sunt Valentia tom. 4. disp. 9. quest. 3. punct. 2. Layman lib. 8. tract. 9. cap. 5. num. 1. Ugolinus de Pot. Episc. cap. 3. num. 5. & alii, quos citat Diana Coordinatus d. tom. 4. tract. 8. resol. 27. ubi & ipse huc adhæret Sententiæ, & eam aliis rationibus confirmat: quam pariter tuerent Salmanticenses de Sacram. Ord. tract. 3. cap. 4. n. 8. ubi plurimos alios DD. ita sentientes cumulant, & inter alias rationes, has etiam considerant, quod in Pontificali Romano usus ex tribus Episcopis consecrantibus vocatur Consecrator, reliqui duo Assistentes, ad denotandum, quod ille sufficit ad validitatem consecrationis; alii duo exiuntur ex solemnitate; & alias omnes dicerentur Consecratores. Item quia in aliis Sacramentis usus tantum Minister requiritur. Ergo unus sufficit etiam in ordinando, ac consecrando Episcopo. Nec subsistere dicunt argumenta, seu fundamenta Primæ contrariæ opinionis: Respondent enim

Secunda opinio tenet ternarium Episcoporum numerum, in novo Episcopo iniciando, esse tantum de necessitate Præcepti, & ab Ecclesia statutum ex sequentibus fundamentis. I. Ex primo Canone Apostolorum ita jubente: Episcopus à duobus, vel tribus Episcopis ordinatur. Ergo fit etiam à duobus, non esse de Jure Divino, quod ordinatur à tribus. II. Ex lib. 3. Constitut. Apostol. cap. 20. ubi sic: Jubemus autem, ut à tribus Episcopis ordinetur, & ut minimum à duobus. III. Ex eorumdem Constitutionum Apostolicarum lib. 8: cap. 27. ubi ita: Ego Simon Cananeus constituo, à quot Episcopis debeat ordinari Episcopus; scilicet à duobus, vel tribus Episcopis. Sin vero aliquis ab uno Episcopo ordinatus fuerit, tum is, qui ordinatus est, tum is, qui eum ordinavit, deponatur. Quod si necessitas coegerit ad uno ordinari, quod propter persecutionem, aut aliam causam plures adesse non possint, asseratur decretum commissionis plurium Episcoporum. Ergo Præceptum Ecclesiasticum est, quod Episcopus ordinetur, & consecratur à tribus, cum etiam à duobus tantum imò ab uno solo permittatur ordinari. IV. Ex S. Dionysio in Hierar. Eccles. quem citat Cabafutius in Notitia Concil. Sæculo 4. ad Concil. Nicen. can. 4. n. 5. his verbis: Dionysius item in Hierarchia Ecclesiastica describens Episcopi augurandi ritum, meminit unius dumtaxat consecrantis Episcopi. V. Ex evidenti ratione, ab Apostolis per universum orbem divisis, necessitatem habentibus de per se Episcopos ordinare, ut considerat Cabafutius d. num. 5. ita dicens: Idque amplius inde confirmatur, quod vix, ac nec vix quidem fieri plerumque poterat, ut Apostoli terrarum orbem ad evangelizandum peragrantes, novisque in Provinciis, ad quas accedebant, fundantes Ecclesias, copiam semper haberent Episcoporum, quos vel passim novis Ecclesiis præficerent, aut quorum opera novos ordinarent. Hanc eandem rationem tamquam fortissimam notant etiam Salmant. d. tract. 8. cap. 4. num. 4. Et eundem, quod S. Paulus ordinaverit solus S. Tomotheum Episcopum Ephesinum, legitimus in Breviario Romano die 24. Januarii ibi: Cum igitur ambo Epheusum venissent: ibi ordinatus est Episcopus ab Apostolo. Et de S. Polycarpo ait S. Hieronymus de Scriptur. Eccles. ita: Polycarpus, Joannis Apostoli discipulus, & ab eo Smyrnæ Episcopus ordinatus, ut in eodem Breviario die 26. Januarii. VI. Exemplo Evagrii Episcopi Antiocheni ab uno tantum Episcopo consecrati, cuius tamen Ordinationem Innocentius Papa I. electus Anno 400. validam pronuntiavit, ut narrat idem Cabafutius ubi supra d. num. 4. his verbis: Innocentius Papa Episc. 22. ad Bonifacium dissentionem composuit Ecclesie Antiochene, quam duo prius regerant Episcopi, mandavitque illos, qui fue-

fuerant ab Evagrii ordinati, cum sint recipi in ordinum gradibus, & honoribus. Et tamen certò constabat, Evagrium contra Ecclesie normam fuisse à solo Paulino Episcopo consecratum Episcopum, ut fidei facit Theodorici lib. 5. Hist. Eccles. c. 23. Hanc eandem narrationem licet conspiciere in Annalibus Emin. Card. Baronii ad Annum 408. in n. 33. & seqq. VII. Ex factò Siderii Episcopi Palestine; qui, ut narrat Synæusus Episc. 67. ad Theophilum Alexandrinum, & ut refert Cabafutius ad dist. Concil. Nicen. can. 4. num. 2. & 4. consecratus fuerat Episcopus à solo Episcopo Cyrenensi Philone; id tamen non obstitit, quominus magnus Athanasius absque nova consecratione cum eo dispensaverit, & ad regimen admoventer Ecclesiam. VIII. Ex consecratione Pelagii Papæ primi, qui, ut scribit Anastasius Bibliothecarius in ejus vita, cum esset electus Summus Pontifex Anno 555: & nondum character Episcopali insignitus foret, deficientibus Episcopis, ordinatus, & consecratus fuit Episcopus à Joanne Episcopo Perusino, & Bonoso Episcopo Ferentino, ac Presbytero quodam Andrea de Ostiis, ut ex Card. Baronio Anno 566. transcribit Emin. Cardin. de Lauræa d. disp. 8. de Sacram. Ord. num. 71. necnon Jordanus d. lib. 5. tit. 1. n. 18. Quare ex his fundamentis, ac exemplis hanc opinionem amplexi sunt Valentia tom. 4. disp. 9. quest. 3. punct. 2. Layman lib. 8. tract. 9. cap. 5. num. 1. Ugolinus de Pot. Episc. cap. 3. num. 5. & alii, quos citat Diana Coordinatus d. tom. 4. tract. 8. resol. 27. ubi & ipse huc adhæret Sententiæ, & eam aliis rationibus confirmat: quam pariter tuerent Salmanticenses de Sacram. Ord. tract. 3. cap. 4. n. 8. ubi plurimos alios DD. ita sentientes cumulant, & inter alias rationes, has etiam considerant, quod in Pontificali Romano usus ex tribus Episcopis consecrantibus vocatur Consecrator, reliqui duo Assistentes, ad denotandum, quod ille sufficit ad validitatem consecrationis; alii duo exiuntur ex solemnitate; & alias omnes dicerentur Consecratores. Item quia in aliis Sacramentis usus tantum Minister requiritur. Ergo unus sufficit etiam in ordinando, ac consecrando Episcopo. Nec subsistere dicunt argumenta, seu fundamenta Primæ contrariæ opinionis: Respondent enim

Ad Primum, quod illa ordinatio S. Jacobi Minoris in Episcopum Hierosolymitanum facta à SS. Apostolis Petro, Jacobo Majore, ac Joanne, fuit simplex deputatio, seu intronizatio, ut ait Glossa in c. Porro dist. 66. non autem ordinatio, seu consecratio in Episcopum; siquidem omnes Apostoli consecrati fuerant Episcopi à Christo Domino, ut probavimus supra Decif. 35. num. 10. & à num. 26. & seqq. cumque Sanctus Jacobus Minor, seu Alphæ edet Apostolus, erat quoque Episcopus consecratus, & sic iterum non poterat consecrari; ut bene advertit Tirinus in Proœmio ad Episc. Canonicam ejusdem S. Jacobi; ac Vaira in suo erudito Libro De Occumica Papæ Potestate cap. 10. §. 1. in fine. Ideò SS. Anacletus, & Anicetus sunt intelligendi de ordinatione, idest de deputazione, & assignatione Cathedralis Urbis Jerusalem, quæ facta fuit eidem Sancto Jacobo, qui prius erat Episcopus titularis, sine particulari Ecclesia, vel Cathedra. Igitur tres Apostoli Petrus, Jacobus, ac Joannes cum intronizaverunt, ut jurisdictionem reciperent, ac illam Ecclesiam regeret, & sic dederunt formam ex præcepto Christi eligendi, consecrandi, ac deputandi Episcopum saltem per tres alios Episcopos quod ad solemnitatem, non quod ad necessitatem Sacramenti, seu consecrationis Episcopalis, quæ valde fieri potest etiam ab uno tantum Episcopo, ut ex Canone Apostolorum, & ex Apostolicis Constitutionibus supra relatis; quod communiter docent DD. & novissimè Salmanticenses tract. 8. cap. 4. n. 9. Cabafutius d. De Sacramento Ordinis.

Sæcul. IV. ad Concil. Nicen. can. 4. num. 2. & 3. Gonzalez ad Comm. d. e. Nre Episcopi, n. 5. de Temp. Ord. Emin. Card. de Lauræa d. disp. 8. de Sacram. Ord. à n. 82. & seqq. ac etiam Morinus d. part. 3. Exercit. 4. cap. 2. num. 14. Ex his remanet explosa doctrina Fagnani in cap. Rogavit, n. 86. de Ordinat. ab Episc. & in c. 1. de offic. Ordin. docentis, solum Petrum fuisse ordinatum Episcopum à Christo, ceteros vero Apostolos ab ipso Petro fuisse consecratos, & ad ordinem Episcopalem promotos; quia veritas est, quod omnes Apostoli fuerunt à Christo Domino consecrati Episcopi.

Ad Secundum fundamentum verborum Sancti Damasi respondet, quod S. Pontifex inrebit contra Chorepiscopos, qui erant simplices Sacerdotes, & intendit demonstrare illos non potuisse exercere munia Episcopalia ob tria motiva, ut bene differit Morinus d. p. 2. n. 6. videlicet, quia non erat successio Apostolorum, sed discipulorum 70. quia instituti erant in pagis, ac villis, non autem in Civitatibus; & quia erant ordinati ab uno solo Episcopo, ac per consequens erant simplices Presbyteri, non autem Episcopi, nam Episcopi ex praxi antiqua, ac universalis Ecclesie ordinantur à tribus Episcopis. Igitur Sanctus Damascus noluit dicere, esse invalidam ordinationem Episcopi, si fieret ab uno tantum Episcopo; quia de hac questione non scribat, ut notant DD. supra citati, & alii, quos colligit Diana Coordinatus d. tom. 4. tract. 8. resol. 27. sed innere volebat Sanctus Pontifex, quod Chorepiscopi, præter alias causas reputari non poterant Episcopi, nam non erant à tribus Episcopis consecrati.

Ad Tertium respondet, quod Concilium Regien- se dicens irritam ordinationem Episcopi factam ab uno, vel duobus Episcopis tantum, intelligit eam irritam quo ad executionem, non autem quo ad validitatem Sacramenti. Id manifestè deprehenditur ex causa, ob quam factum fuit prædictum Decretum in eo Concilio: siquidem agitata fuit causa Armentarii Episcopi Ebroduni (Ebrodunum est Urbs Delphinatus juxta Druentium fluvium, vulgò Ambun) qui quidem Armentarius successerat Episcopalem consecrationem à duobus tantum Episcopis, & absque consensu Metropolitanis; & ideo declarata fuit ejus ordinatio irrita, sed quod ad exercitium Episcopalis ordinis, cum suspensione à functionibus Episcopalibus; non autem quo ad characterem, & essentialiam ordinationis: nam, ut notat Cabafutius d. Sæcul. 4. ad Concil. Nicen. can. 4. n. 4. in fin. Synodus Regien- sis cum præfato Armentario dispensavit, ut baptizator, seu Neophytos confirmaret; & Clericis ab eo ordinatis permittit, dummodo aliquin idonei, & inculpate vite judicentur, in ordinum suorum ministerio retineri. Hoc idem observat, ac scribit Emin. Card. de Laur. d. disp. 8. de Sacram. Ord. n. 70.

Ad Quartum tandem argumentum, & ad Epistolas Joannis Tertii, ac Leonis Tertii Summorum Pontificum, in quibus declarant invalidas quascunque functiones Episcopales factas à Chorepiscopis, & dicunt eos non fuisse Episcopos tamquam ab uno solo ordinatos, respondetur, has declarationes esse intelligendas de Chorepiscopis, qui erant simplices Presbyteri, ut supra dictum est, & sibi arrogabant munia quæque Episcopalia, etiam collationem ordinum majorum; secus autem de Chorepiscopis, qui valide fuerant ad Ordinem Episcopalem promoti, ac consecrati. Legatur Decifio nostra XIV. à n. 25. usque in fin. in hoc tractatu de Sacramento Ordinis, ubi ostendimus, duas species fuisse Chorepiscoporum; & alios existisse veros Episcopos, alios autem simplices Presbyteros, & quia hi arrogabant sibi functiones Episcopales ex arrogantia, idcirco easdem irritas, nullas, & invalidas dixerunt tum Summi Pontifices, tum Concilia plurima, sed nunquam affirmasse voluerunt, invalidas, & nullas esse consecrationes Episcoporum, qui ab uno, vel à duo-

duobus Episcopis tantum erant consecrati, nisi habita relatione ad executionem; illi enim erant suspensi à functionibus Episcopaliibus ipso jure tamquam consecrati contra tenorem Sacrorum Canonum, ut bene advertit Emin. Card. de Lauræa d. disp. 8. n. 81. & num. 87. nec non Emanuel Gonzalez in cit. cap. Nec Episcopus 6. de Tempor. Ordinat. n. 7. Hæc de secunda opinione, quæ communior, verior, ac magis recepta est apud Doctores.

Tertia tamen non deest opinio, quæ concordat cum secunda; sed addit, consecrationem Episcopi factam ab uno tantum, vel à duobus tantum Consecratoribus esse validam, si interveniat dispensatio Summi Pontificis, ea ratione, quia cum hac circumstantia, & permissione Christi Dominus instituit Ministrum consecrationis Episcopalis ternarium numerum Episcoporum; relinquens potestatem Vicario suo dispensandi circa hunc numerum pro temporum, ac loco conditione; adinstar Sacramenti Confirmationis, in quo Minister Ordinarius est Episcopus, sed relicta est facultas Summo Pontifici in casu necessitatis deputandi etiam simplicem Presbyterum in ministrum ejusdem Sacramenti, ut late probavimus in nostris Decisionibus De Sacram. Confirmat. Decif. 57. num. 4. Hinc Diana Coordinatus d. tom. 4. trañ. 8. resol. 20. §. 2. ita scribit: Dicendum est igitur, quod Christus Dominus ita instituit hoc Sacramentum (Ordinationis Episcopalis) ut voluerit esse de substantia, & necessitate illius fieri à tribus Episcopis, quando ita fieri possit; quando autem non, ut heret à duobus, vel ab uno solo Episcopo ex commissione, aut determinatione Ecclesie, vel Summi Pontificis. Hoc idem astruit Caballarius d. Seculo IV. ad Concil. Nicen. can. 4. n. 3. his verbis: Illustriest Questio, sine de necessitate Sacramenti, an verò de sola Præcepti necessitate, ut tres hic interveniant Episcopi? Tres ventilantur in hac re Theologorum Sententie. Opiniantur alii esse id quidem de Sacramenti necessitate, non quidem absolute, sed hac restrictione, si non fuerit ab Ecclesie suprema potestate dispensatum, ut fecerit. Quo etiam modo plerique docent, esse de Sacramenti Confirmationis necessitate, ut ab Episcopo administraretur; si tamen accesserit vel Romani Papæ, vel Concilii Generalis dispensatio, posse simplicem Sacerdotem illius esse ministrum. Concordant in hac opinione referenda Salmanticenses in cit. trañ. 8. cap. 4. num. 4. nec non Emin. Card. de Lauræa d. disp. 8. de Sacram. Ord. num. 72. & num. 83. & ad hanc opinionem probandam allegantur infra scripta Pontificie dispensationes.

Prima est illa Innocentii Papæ I. qui dispensavit cum Evagrío Episcopo Antiocheno, promotò ad illam sedem; id est consecrato ab uno tantum Episcopo, ut notatum est supra num. 13.

Secunda est illa Sancti Gregorii Papæ, qui dispensativè concessit Sancto Augustino Anglorum Apostolo, ut posset solus consecrare Episcopos in Anglia, donec in ipsa plures essent Episcopi constituti; quos non esset difficile vocare ad interessendum consecrationi aliorum. Ab initio enim illius nobilissimæ Anglicanæ Nationis non erat facile vocare ex Gallia Episcopos, qui mare transeuntem intervenirent tres, vel amplius ad Episcopos ordinandos. Ita testatur DD. quos citat, & sequitur Diana Coordinatus d. tom. 4. trañ. 8. resol. 29. & resol. 30. in qua tamen §. 1. refert, Palam tom. 4. trañ. 27. puncti. 14. num. 13. ac etiam Coninchum disp. 20. dub. 9. n. 92. negantes dictam Sancti Gregorii dispensationem, imò afferentes, contrarium fuisse responsum à Sancto Pontifice, dum eum de hac re Sanctus Augustinus prædictus interrogaret, & equidem verba Sancti Gregorii Magni in Registr. Epist. lib. 12. ad undecim Interrogationes Augustini Cantuariensis Archiepiscopi cap. 8. hæc in meo Codice sunt. Et equidem etiam in Anglorum Ecclesia, in qua adhuc

solus tu Episcopo inveneris, ordinare Episcopum non aliter nisi cum Episcopis potes. At Codex Emin. Card. de Lauræa, ut ipse refert d. disp. 8. num. 87. habet hæc verba: Ordinare Episcopum non aliter, nisi sine Episcopis potes. Et ideo hic Eminentissimus Auctor tenet Sanctum Gregorium tunc dispensasse, quia ex subsequentibus verbis innuit ipse Summus Pontifex, quòd si ex Gallia Episcopi advenirent, vel si in Anglia non multum distantes fuerint constituti; eo tempore, ac deinceps tres erant Episcopi adhibendi in alio Episcopo consecrando. Ipsi quoque Salmanticenses stant pro supradicta Gregoriana dispensatione; ajunt enim d. trañ. 8. cap. 4. num. 4. Et hoc factum esse à Gregorio cum Augustino Episcopo Cantuariensi testatur communiter Doctores, quos misit in Angliam prædicare, & ei commisit potestatem Episcopos ordinandi, vel se solùm, si non adesset alius, vel a se, & ab alio, si forte interfuissent propter penuriam illorum in illo Regno.

Tertia dispensatio est S. Pii Quinti, de qua mentionem facit Illustrissimus Fagnanus in c. Nec Episcopi De Tempor. Ordinat. n. 9. ubi hæc habet: In libris publicis Sacre Congregationis Concilii hæc reperitur notata manu bon. mem. Cardinalis Alciati illius Præfati ad sess. 7. c. 9. Consecratio Episcopi necessaria factio ad esse à tribus Episcopis. c. Porro. 66. dist. 8. est de substantia, aded ut à paucioribus facta consecratio non teneat, DD. in c. Nec Episcopi. De Temp. Ord. Postquam tamen Papa immutavit hæc formam tamquam traditam ab Apostolis. Archid. d. c. Porro, & Gem. quia non est forma Juris Divini. Præposit. & Cardin. d. c. Porro. Expressius in cap. Archiepiscopus 66. dist. Item Papa solus ordinando videtur disponere sub tali forma: Card. & Præposit. d. c. Porro. Sed si in Provincia non adsint tot Episcopi, accessendi sunt ex vicina Provincia, & si forte 63. dist. Quod arguit in casu necessitatis non esse adhibendos Abbates, sed tantum Episcopos ex vicina. Idque sentit Abbas in c. Nec Episcopi. De Temp. Ord. Consultavit tamen in Curia dispensari, & major pars Theologorum, qui consulti fuerunt, sic responderunt faciendum. Et ita Pius Quintus dispensavit. Hæc ibi: Deinde subdit ibidem & hæc verba: Hòdte in Litteris pro consecratione Episcoporum in Indis apponitur clausula infra scripta; videlicet: Tibi Presbytero N. ut à quocumque malueris Catholico Antistite, gratiam, & communionem Sedis Apostolicæ habente, accitis, & in hoc illi assistentibus duobus, vel tribus Dignitatibus, manus consecrationis accipere valeas &c. Omnia verba hæc volui transcribere, quia compendiosè continent doctrinam antiquorum Canonistarum circa numerum Episcoporum in consecratione novi Episcopi.

Quarta dispensatio est Gregorii Papæ XIII. de qua sic testatur Diana Coordinatus d. tom. 4. trañ. 8. resol. 31. §. 1. Item Gregorius XIII. eundem facultatem concessit Patriarchæ Æthiopiæ, qui erat à Societate Jesu, teste Henriquez lib. 19. de Ordine cap. 24. ubi testatur, idem factum fuisse sæpè in India, & Japonia. Hoc idem refert Machadas, Leander, Martinon, & alii apud eundem Dianam, quibus ego addo Caballarium ad d. Concil. Nicen. can. 4. n. 5. & Emin. Card. de Lauræa in cit. disp. 8. de Sac. Ord. n. 74.

Quinta est illa, quæ concessa fuit Anno 1601. Episcopo Uffelen. in Sardinia, de qua ita refert Barbosa in Summ. Apost. Dec. Verb. Consecratio n. 2. Consecratio Episcopi, ut possit fieri à duobus Episcopis, & ab alio in dignitate Ecclesiastica constituto concessum fuit Eladio Uffelen. in Sardinia propter paucitatem Prælatorum in dicta Insula. Sac. Cong. Rit. in Uffelen. 2. Octob. 1601.

Sexta est, quæ emanavit Anno 1657. sub Alexandro Papa VII. & legitur apud Emin. Card. de Lauræa d. disp. 8. num. 77. expressio his verbis: Cum Episcopus Crotianus, quæ dicitur Assumpta Provincia Paraguarientis, deputatus seu electus Episcopus petisset à Sede Apostolica dispensationem, ut ab uno

Episcopo cum duobus Assistentibus de Capitulo Canonis (sicut alias à S. Sede concedi solitum fuit pro suis partibus) consecrari, seu ordinari posset; & post longum temporis spatium, in quo quidem Papa id concesserit, & Littere fuerant expeditæ, sed ad præfatum Episcopum litteræ certam non advennerat, id fuisse concessum; tamen ipse præsumens de concessione, absque Litteris Apostolicis de eadem facultate, se ab Episcopo Tucumanensi ordinari curavit, Assistentibus duobus Capitulo Canonici. Quo peracto possessionem etiam Episcopatus cepit. Postea vero timens de invaliditate possessionis, & consecrationis, recurvens ad S. Congregationem Concilii, imò verius ad Sanctam Sedem, dubium exposuit, & quatenus opus esset, validitatem petiit.

Idèd Sacra Congregatio die prima Septembris 1657. respondit, Possessionem non fuisse legitimam. Die verò 15. Decembris 1657. ad secundum de consecratione dubium, sic respondit: Supradictam Consecrationem Episcopi Paraguarientis quantum spectat ad Sacramentum, & impressionem characteris fuisse validam. Quantum verò spectat ad licitam executionem ordinis fuisse irritam, & inane; & Episcopum ita consecratum, & respectivè consecratum indigere absolutione, & dispensatione, quas illi esse concedendas eadem Sacra Congregatio censuit, si Sanctissimo Domino Nostro placuerit. Quæ die 6. Februarii 1658. audita relatione cum rationibus, paternæ benignitatis jussu, & absolutionem, & dispensationem prædictis Episcopis concessi per Litteras Apostolicas in forma Brevis. Subdit deinde Emin. Card. de Lauræa, quòd non valet dicere, quòd illius Episcopi Paraguarientis Consecratio fuerit valida, eo quòd jam erat facta dispensatio, licet ad ejus certam notitiam non pervenisset. Nam responderetur, si dispensatio non nota fecisset validam ordinationem, & Consecrationem, fecisset etiam licitam executionem, quæ etiam in dispensatione fundabatur. Ergo cum hæc non fuerit licita ex defectu dispensationis ignota, hæc non potuit influere in validitatem.

Septima dispensatio illa est, quam suggerunt Salmanticenses sequuntur Anno 1663. in Regno Malabarico Indiarum Orientalium, & eam narrat in d. trañ. 8. de Sacram. Ord. cap. 4. n. 4. his verbis: Novissimè dispensatum fuit sub Alexandro VII. 1663. 31. Januarii. Siquidem Illustrissimus D. Josephus à S. Maria ex Ordine nostro Carmelitarum Vicealceatorum Episcopus quondam Hierapolitanus, & modò Calabrie delegatus in Regno Malabarico Indiarum Orientalium, ut maximam Cleri, & Christianitatis Serrane partem ad Ecclesie Catholice unionem reduceret; tandem laboribus emensis innumervis, Autoritate Apostolica, deposito & excommunicato intruso Schismatico Episcopo, se solo, Assistentibus dumtaxat duobus Presbyteris Lusitanis, sed tam Christianorum, quam Schismaticorum, & Gentium multitudinem infinitam, in civitate Caturæ, consecravit in Episcopum de Megara Parochum quemdam D. Alexandrum de Campo. Ita Salmanticenses. Ex eo his omnibus liquidò apparet, frequentari dispensationes à Sede Apostolica pro locis, in quibus rarissimi sunt Episcopi, ut horum unustantum, cum assistentia duorum Presbyterorum in dignitate constitutorum, procedere possit ad validam, & licitam consecrationem Episcopalem, undè remanet comprobata eò magis secunda opinio, quòd numerum trium Episcoporum non sit de Jure Divino, neque de necessitate Sacramenti, sed de necessitate Præcepti, ac de solemnitate; & per consequens requiri Apostolicam dispensationem ad reddendam licitam consecrationem Episcopalem, quæ faciendi sit ab uno solo, et si alias quòd ad characterem, & Sacramentum valida sit, ac subsistat.

Quò ad Tertium; disputant DD. an Papa possit committere simplici Sacerdoti, ut ordinet, & consecret Episcopum? Et quomvis Paludanus in 4. dist. De Sacramento Ordinis.

7. q. 4. art. 3. affirmet, contrarium tamen tenet Durandus, Capreolus, & alii relati à Diana Coordinato d. tom. 4. trañ. 8. resol. 25. ubi sic concludit: Dicendum itaque est, non posse Romanum Pontificem delegare Presbyteris, ut Episcopum consecrent, quia divino jure Episcopus Presbytero superior est, & Ordinis potestatem habet, quæ caret Presbytero. Ergo eam potestatem Ordinis Presbyter dare non potest, quippe qui eam non habet; sicut nec Diaconus potest etiam Summi Pontificis mandato, vel autoritate Presbyterum consecrare. Hanc eandem responsonem dant Azorius part. 2. lib. 3. c. 30. q. 4. Palaus tom. 4. trañ. 27. puncti. 14. n. 12. Valquez disp. 243. cap. 4. n. 42. & cap. 6. in princ. Et Bernal. de Sacramento. disp. 49. sect. 3. num. 2.

Similiter petunt, An si Pontifex diceret alicui, Esto, Verbi gratia, Episcopus Ferrariensis, talis esset verè Episcopus? Et quamvis afferere videantur nonnulli Canonistæ, quos allegat Diana Coordinatus d. trañ. 8. resol. 26. ipse tamen negat, quia Ordines Sacri conferri non possunt nisi per materias, & formas à Christo institutas; & quò ad Canonistam dictam, responderet, esse intelligenda de electione, ac deputatione circa actus Jurisdictionis, quam solo verbo Papa potest concedere; scilicet quò ad characterem, & Ordinem Episcopalem.

DECISIO XXXVIII.

ARGUMENTUM.

Referuntur principaliora Officia Episcoporum, sub tribus capitibus collecta; quatenus alia sunt Spiritualia, alia Pastoralia, & alia Jurisdictionalia. Ad eadem adimplenda Episcopus esse strictissimè obligatus ex iustitia ostenditur; & ex his, valde periculosum esse statum Episcopalem, concluditur.

SUMMARIUM.

- 1 Officia Episcopalia sunt vel Spiritualia, vel Pastoralia, vel Jurisdictionalia.
- 2 Sacramenta omnia potest Episcopus ministrare.
- 3 Sanctimonialium consecratio à quo? & quomodo faciendæ?
- 4 Basilicas, Altaria, ac Vasa Sacra consecrare spectat ad Episcopum.
- 5 Abbates Cassinenses benedicunt Paramenta, Calices, & Campanas, sed pro suis Ecclesiis tantum.
- 6 Benedicere populum est munus Episcopi.
- 7 Irregularis fit Episcopus, si censura irretitus populum per viam benedicat.
- 8 Indulgentias concedit Episcopus, Quomodo, & Quando?
- 9 Episcopalis status est perfectionis acquisitæ.
- 10 Virtutes morales necessarie in Episcopo.
- 11 Predicare est proprium officium Episcopi.
- 12 Residere debent Episcopi in sua Diocesi.
- 13 Visitare Diocesim quando teneantur Episcopi?
- 14 Tria ab Episcopis cavenda in Visitatione. Et quæ?
- 15 Gregorii Card. Barbadici Episcopi Patavini frugalitas mense, & tenuitas Procuratorum in Visitationibus.
- 16 Eleemosynas facere est præcipua Episcoporum obligatio.
- 17 Synodi Diocesane annua celebratio est de Præcepto.
- 18 Monialium clausura ab Episcopis custodienda.
- 19 Voluntas Puellarum Deo dicandarum ab Episcopis exploranda.
- 20 Moniales in exemptis quam Jurisdictionem habeant Episcopi?

- 21 Ecclesiarum cultus ab Episcopis custodiendus.
- 22 Beneficia per Episcopos magis dignis conferenda.
- 23 Doctrinam Christianam ut pueri doceantur, Episcopi satagant.
- 24 Clericorum mores ab Episcopis indagandi.
- 25 Peccata popularum, ac inconfessos tenetur Episcopus corrigere.
- 26 Jurisdicção Episcoporum pro foro interno.
- 27 Penitentia Sacramentum olim Episcopi ministrabant.
- 28 Absolvere à peccatis nullus potest sine approbatione Episcopi.
- 29 Regulares Confessarii ab Episcopis approbandi.
- 30 Regulares subiciuntur Episcopis in casibus 47.
- 31 Jurisdicção Episcopalis pro foro externo ab hereticis impugnata, competit Episcopis de Jure Divino.
- 32 Ministros idoneos si Episcopi non deputent in eorum Curis, peccant mortaliter, & tenentur ad restitutionem.
- 33 Censuræ sobriè fulminandæ ab Episcopis.
- 34 Officia Episcoporum Jurisdictionalia plura remissivè.
- 35 Episcoporum status valdè periculosus.

Quoniam ad cognoscendam Dignitatis Episcopalis celsitudinem; & ad ejusdem characteris fastigium demonstrandum, Episcopalia munera sunt inspicienda; ac officia, à quorum excellentia Dignitas hæc radios fulgoris recipit: ideò in præsentis Decisione colligenda, ac referenda veniunt ea omnia, quæ sunt propria Episcoporum; compendiosè tamen, cum sint multiplicia. Idcirco omnia munera, & officia ad Episcopos spectantia ad tria capita reducuntur, quatenus alia sunt Spiritualia, alia Pastoralia, & alia Jurisdictionalia.

Spiritualia officia, quæ ab Episcopis sunt exequenda, sunt sequentia. I. Omnia Sacramenta ministrant, quæ à simplicibus Presbyteris ministrantur; ipse enim Episcopus est etiam Presbyter, & ideò ea, quæ Presbyter facit, multò magis ab Episcopo fieri possunt. *cap. Etlicionem. dist. 80. & sic potest baptizare, Eucharistiam, & Extremam Unctionem dare, ac à peccatis absolvere. cap. Illud superfluum. dist. 95. Eminent. Card. de Lauræa de Sacram. Ord. dist. 7. à num. 95. & seqq. II. Conficere Sacrum Chriftina in die Jovis majoris Hebdomadæ. c. Perlellis, dist. 25. & habetur in Lib. 7. Constit. Apostol. cap. 42. in Concilio primo Romano sub S. Sylvestrio c. 5. & in Concilio Carthagin. 2. c. 3. & Carthagin. 3. c. 36. III. Confirmationis Sacramentum suo populo ministrare. c. Omnes. cap. Manus. cum seqq. de Consecr. dist. 5. Novissimè Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 4. & cap. 9. IV. Ordines omnes conferre, ordinando scilicet Clericos tum in minoribus, tum in majoribus; ac etiam alios Episcopos. c. Ordinationes. dist. 64. cap. Reliqui. & cap. Episcopus. dist. 67. cap. Illud. cap. de Aliena. & cap. Si quis. dist. 71. Concil. Tridentinum in cit. sess. 23. cap. 4. V. Consecrare Virgines. cap. Perlellis dist. 25. cap. Devotis. cap. Placuit. cap. Virgines. 20. q. 1. cap. Presbyter. 26. q. 6. Jordanus tom. 1. lib. 5. tit. 5. ubi ponit requisita per sacros Canones pro sacris Virginitatibus consecrandis, advertens sub n. 28. quòd juxta Pontificale Romanum hujusmodi consecratio in Ecclesia exteriori esse facienda; at ex decretis Sacre Congregationis, non amplius permittitur Monialibus consecrandis exire ad hunc effectum de Claustra, sed ad famelicam recipere consecrationem debent. Subdit tamen Barbofa de Jure Eccl. Univ. lib. 1. cap. 44. num. 21. quòd non est amplius in usu hæc Virginitatis consecratio; sed non reddidit causam, quam praxis nostrorum temporum illam fore demonstrat,*

evitacionem scilicet expensarum, de quibus parentes Monialium dolebant; & ideò nunc eodem tempore, quo ipsæ profitentur, donantur, ac decorantur Velo nigro, & deservit loco Consecrationis solemniss, de qua supra. VI. Episcoporum officium est consecrare Basilicas, Altaria, & Vasa Sacra, in quibus consecrationibus Sacrum Chriftina adhibetur. cap. Tabernaculum. cap. Omnes Basilice. cap. Nemo Ecclesiam, & cap. Nullus Presbyter. De Consecr. dist. 1. cap. Aqua. De Consecr. Eccl. cap. Ad hæc eod. tit. & cap. Unic. de Sacr. Un. in fin. His proxima est benedictio Corporalium, Sacerdotalium Paramentorum, atque Mapparum pro Altaribus; hæc enim omnia benedicuntur ab Episcopis, sed non censentur esse adeò ab Episcopali characterè dependentia; siquidem ex Privilegio Apostolico etiam Abbates benedictiones impertiunt; ut legitur in pluribus benedictionibus Summorum Pontificum collectis in Bullario Casinensi tom. 1. Verb. Paramenta Ecclesiastica; & dixi in meis Decisionibus de Sacrificio Missæ Decif. 42. num. 78. ubi notavi, eosdem Abbates etiam Calices, Patenas, & Campanas posse benedicere, seque consecrare, etiam cum Unctione Sacri Chriftinatis, vigore suorum Privilegiorum, sed tantummodò pro usu suarum Ecclesiarum, ex Decretis, & Declarationibus Sacre Congregationis cumulatis per Lezanam tom. 3. Verb. Benedicção, num. 7. per Gavantum in Rubr. Missali part. 4. tit. 19. n. 22. & in Manuali Episcoporum Verb. Abbas n. 29. & in Nicolium in Flosculis eod. Verb. n. 5. & per Lautanum in Theatr. Regular. Verb. Benedicção n. 2. ubi ait, cautè esse legendos Audores, qui extendunt hanc facultatem Abbatum ad Paramenta, Vasa, & Campanas aliarum Ecclesiarum, quales sunt Afsan. Tamburin. de Jure Abbat. disp. 23. quæst. 13. tom. 1. & Quartus de Benedicção. tit. 1. sess. 4. dub. 6. VII. Officium, ac munus Episcoporum est benedicere Populum in tota sua Diocesi, tam per benedictionem solemnem per illa verba: Sit nomen Domini benedictum; quam per benedictionem ordinariam, signum Crucis facientes dextera elevata, ac extensa super ibi occurrentes, ac genuflectentes per viam. Glossa in Clem. Archiepiscopo. De Privileg. & ibi Vitalin. ac DD. Barbofa de Potes. Episc. part. 3. alleg. 105. n. 66. & Paulus Squillant. de Obl. & Privileg. Episc. part. 3. cap. 40. num. 15. & 16. ubi advertit, non posse Episcopum benedicere Populum per viam tempore Interdicti, vel si nondum esset consecratus, aut si forte esset aliqua censura irretitus; nam sic benedicens incurrit in Irregularitatem ea ratione, quia prædicta benedictio est actus Ordinis Episcopalis. Suares de Censuris disp. 12. sess. 2. num. 21. Gavantus in Man. Verb. Benedicção n. 20. VIII. Officium proprium Episcopi est concedere Indulgentias Populo suo, limitatas tamen à Ecclesiæ, in anniversarium autem dedicationis quadraginta dierum; pro ut etiam dierum quadraginta Indulgentiam concedit quoties celebrat solemnitè, vel prædicat, vel visitat aliquam Parochiam, nisi esset Episcopus Cardinalis; tunc enim concedere potest Indulgentiam centum dierum. cap. Cum ex eo. de Penitent. & Remiss. Ugolinus de Potes. Episc. cap. 41. §. 1. Squillantes dist. part. 3. c. 5. n. 1. & 2. notans, quòd hæc potestas censetur potius Jurisdictionalis Episcopalis, quam Ordinis; nam potest Episcopus, etiam nondum Sacerdos, aut non consecratus Indulgentiam concedere, dummodò sit electus, & confirmatus juxta Glossam communiter receptam in e. Transmissa. de Elect. & Azorium part. 2. lib. 3. c. 34. q. 1. Vult tamen ego eam hic annectere tanquam functionem merè spiritualem, ac factam; cum per eam peccata venialia delcantur, ut scripsi in meis Decisionibus de Sacramentis in genere &c. Decif. 20. num. 1.

Pastoralia officia sunt sequentia. I. Sanctitas vitæ, quam omni studio debet Episcopus in seipso custodire, ac servare; cum status Episcopalis non sit status perfectionis Christianæ acquirendæ, sed jam acquisitæ, ut docet Sanctus Thomas 2. 2. quæst. 184. artic. 7. & ideò tantquam Pastor debet in omnibus adionibus suis bonum exemplum dare illis, quibus Episcopus præstet, juxta illud Apostoli Pauli ad Titum, id est In omnibus teipsum præbe exemplum bonorum operum. Ut autem sit perfectus, cavere debet Episcopus à superbia, ab iracundia, à crapula, & à violentia, à litigiositate, à cupiditate; & se exhibere semper, ubique, & cum omnibus humilem, benignum, sobrium, modestum, ac pudicum; juxta id, quod scriptum reliquit Sanctus Gregorius Papa, & legitur in cap. Nos, qui præsumus, non ex locorum, vel generis dignitate, sed motum nobilitate innotescere debemus; & de prædictis omnibus virtutibus, quibus fulgere debet Episcopus late differunt Barbofa de Offic. Episc. part. 1. & tit. 1. & seq. nec non Jordanus tom. 1. lib. 1. per titulos plurimos, quos utinam legerent, qui hæc detulissent obligatione, sed utinam Eminent. Card. Bellarminus, Genuensis, ac Miranda apud Squillantem ubi supr. part. 1. cap. 4. num. 4. Non omnes capiunt verbum istud. II. Officium Episcopi, & quidem præcipuum est prædicare Populo suo verbum Dei; sunt enim Episcopi successores Apostolorum, quibus Dominus dixit Matth. ult. Euntes docete omnes gentes; & in eorum consecratione Liber Evangeliorum ponitur super eorum caput, ac scapulas, ut sciant inter Pastoralia officia Episcoporum præcipuum esse Prædicationem. per Jordanus d. tom. 1. lib. 6. tit. 1. num. 3. ubi inquit: Quid enim aliud designat Liber, tangendo cervicem, nisi studium; & scapulas, nisi onus portandi ipsum Evangelium? Quæ per verba Vado &c. manifestè declarantur. Hoc idem prosequitur Squillantes de Oblig. Episcoporum. dist. part. 1. cap. 7. cumulus plurimos Canones hanc obligationem Episcopis inculcantes, ac novissimè Concilium Tridentinum sess. 5. de Ref. cap. 2. sic præcipiens: Quia verò Christianæ Republice non minus necessaria est Prædicatio Evangelii, quam lectio; & hoc est præcipuum Episcoporum munus, statuit, & decrevit eadem Sancta Synodus, omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & omnes alios Ecclesiarum Prælatos teneri per seipsum, si legitime impediti non fuerint, ad prædicandum Sanctum JESU CHRISTI Evangelium. Quare non immeritò querunt Doctores, an satis sit, si Episcopi huic obligationi per alios satisfaciant? Et respondet Squillantes ubi supra: quòd Concilium dicit, per seipsum; ergo non per alios. Item quòd Christus Dominus dixit Petro: Pasce oves meas: non autem: Cura, ut alii pascant oves meas; & ideò deslet hæc omissionem Prædicationis in Episcopo Divus Bernardus, quem refert Alvarus Pelagius de Plantis Ecclesiæ lib. 1. cap. 69. III. Episcoporum officium est residere personaliter in propria Diocesi, ut strictè eis præcepit Concilium Tridentinum sess. 6. de Ref. cap. 1. pro cujus executione Pius IV. publicavit Constitutionem Incipien. In supræmâ &c. Anno 1564. quæ legitur impressa in calce ejusdem Concilii; & quoniam non pauci Episcopi tempore Urbani VIII. in hoc munere adimplendo contumaces erant, severam aliam edidit Bullam Anno 1634. per quam irrefrendis gravibus pleuntur pœnis, & declarantur obnoxii ad fructuum restitutionem, ut plenè scribit Garzias de Benefic. part. 3. cap. 2. num. 16. & de eadem Bulla differit Illustrissimus Bapatagnus in Annalib. Sacerdotii, & Imperii ad d. Annum 1634. num. 6. IV. Eorumdem Episcoporum officium Pastoralè est Diocesim suam visitare singulis annis, nisi Diocesis sit adeò ampla, ut unus anni spatio tota visitari non possit;

quia tunc saltem biennio visitatio illius compleri debet, aliàs graviter peccarent juxta textum in cap. Decernimus, & in cap. Episcopum, 10. q. 3. nec non Tridentinum Concilium sess. 24. cap. 3. de Reform. & Genuens. in Manual. cap. 34. Porro tria sunt cavenda ab Episcopis in exercitio hujus officii. Unum, ne aliquid accipiant à Visitatis præter procuracionem. cap. 1. & cap. Exigit. de Consi. in 6. 14. Trid. Concilium d. sess. 24. cap. 3. Alterum, quòd Procuratio sit moderata, itaut non permittant, cibaria delicata & magnis expensis perquisita sibi præparari; est enim non parvum piaculum coram Deo, ut pauperes visitati, qui pane hordeaceo, ac fabis sunt contenti, conquirere debeant suis expensis magnos, ac delicatos pisces, eosque multiplices, ab Episcopo, ejusque curialibus devorandos. Tertium, ne secum ducant Episcopi personas inutiles; sed illas tantum, quæ necessariae sunt in ipsa Visitacione bene exequenda. Sanè in his tribus cautionibus attentissimus semper fuit Eminen. Cardinalis Gregorius Barbadicus S. M. Episcopus Patavinus, qui volebat mensam ita parcam, ut computatis omnibus expensis pro se, ministris, ac Missionariis cibandis, sæpè sæpius illæ non excederet secutum unum cum dimidio; ut ego frequenter vidi; & colligi potest ex Epistola Encyclica per me de mandato Eminentiss. Suae conscripta ad omnes Parochos pro frugalitate mensæ, ac victus in Visitacione die 20. Septembris 1664. quæ legitur impressa in Libro Litterarum Pastoralium ejusdem q. Emin. Cardinalis Episcopi: qui ulterius volebat secum decere in Visitacione familiares suos Laicos, sed Ecclesiasticos tantum, Capellanorum, ac Notariorum vicem supplementes. V. Principale Episcoporum officium est elemosynas de redditibus Episcoporum suorum facere, & iidem egenos, ac pauperes alere, & nutrire. Scio, molestum esse pluribus Prælati hoc officium; sed, ne se ipsos decipiant, legant cap. Quatuor, 12. q. 2. cap. Gloria Episcopi, ead. causa, & quæst. & audiant S. Bernardum lib. 3. de Consider. & in Epist. 2. ad Fulconem ita scribentem: Quisquid præter necessarium vitium, & vestitum de Altari retinet, tunc non est, Rapina est; Sacilegium est; & quod unidico, omnibus dico. Et Divum Gregorium Magnum lib. 2. Epist. 2. sic exclamantem: O Pastor, non largiris tua, sed aliena. Quid ergo mirum, si tota die suffrent domum Episcopi pauperes, cum sic ea domus dispensationis verum ipsorum? Possunt enim vociferari ad valvas, inò ad secretum cubiculum, dicentes: Da nobis nostram: alioquin contra te vociferabimur ad Dominum verum tua dispensationi commissarum, dicentes, Domine, non vult nobis dare, quæ illi, ut nobis dentur, dedisti. Plura aliorum SS. Patrum dicta, & SS. Canonum præcepta circa hæc Episcoporum obligationem cumulant Genuensis in Manuali cap. 48. Franc. Leo part. 1. cap. 15. num. 10. & Squillant. ubi supr. part. 1. cap. 7. qui num. 7. notat Navarrum de Reddit. Eccl. q. 1. Monit. 21. & alios DD. apud Lessium de Just. & Jur. lib. 2. cap. 4. dub. 6. numer. 4. sentire, quòd Episcopus, qui de superfluis redditibus non facit elemosynam, peccat mortaliter, & tenetur ad restitutionem; ea ratione, quia est simplex dispensator eorumdem reddituum; & ad dispensandum pauperibus quidquid est ultra honestam sui ipsius, ac familie sustentationem, tenetur ex justitia. Satis erit legere, & attentè considerare Tridentinum Concilium sess. 25. de Ref. cap. 1. VI. Officium Episcopale est, singulis annis Synodum Diocesanam celebrare. cap. Abbates, 18. q. 11. Concilium Tridentinum sess. 24. cap. 4. de Reform. & hæc celebrationem esse de præcepto ex declaratione Sac. Congregationis Concilii testatur Gavantus in Præsi. Dioces. Synod. cap. 1. §. 1. num. 6. Massobrius in eod. trad. cap. 2. dub. 3. & Franc. Leo part. 1. cap. 9. num. 11. VII. Est cultodire

dire inviolatam claustrum Monialium in omnibus Monasteriis subiectis Episcopo ordinaria eius auctoritate, in exemptis autem tamquam sibi à Sede Apostolica delegata. cap. Periculosus, & cap. Quoniam. De statu Regular. Concil. Trid. sess. 25. de Regular. cap. 3. Bulla S. Pii V. de Anno 1566. Incipien. Pastoralis officii & alia Gregorii XIII. quæ incipit: Deo Sacris &c. de Anno 1572. quas refert Quaranta in Summa Bullar. Verb. Monasteria Monialium. VIII. Officium antecedenti connexum Episcoporum est, explorandi Virginum Deo dicandarum voluntatem, An sit libera, vel coacta? non solum antequam habitum Monasticum suscipiant, sed etiam priusquam professionem faciant, ut præcipit Concil. Trid. d. sess. 25. de Regular. cap. 17. etiam si Monasteria sint subiecta Regularibus; cum quorum Superioribus debet etiam Episcopus per se, vel per Vicarium suum interesse, ac prævidere electionibus Abbatissarum iuxta Constitutionem Gregorii XV. de Exempt. Privil. & declarationem S. Cong. Concil. quam ponit Tamburin. de Jure Abbatiss. disp. 15. quæst. 7. sub num. 51. Pro ut etiam approbandis Confessoribus earumdem Monialium sibi ipsis subiectarum; ut est statutum in eadem Gregoriana Constitutione, & declarationibus ipsiusdem Sacræ Congregationis Concilii, de quibus easdem referentes testantur Cespedes cap. 23. dub. 345. Pellizzari de Monialib. cap. 10. sess. 5. numer. 259. & Squillant. part. 3. cap. 40. a. num. 30. & segg. novissimè ex Constitutione Clementis Papæ X. die 20. Maji 1670. quam ego retuli in meis Decisionibus de Sacram. Pœnit. Decif. 38. num. 32. IX. Officium Episcopis incumbens est vigilare circa venerationem, & reverentiam Ecclesiarum, & pertinentiam ad cultum Divinum, & officium persolvendum in Ecclesiis, aliàs ipsi peccant. Clem. 1. de Celebr. Missar. Bulla S. Pii V. de Officio Divino in princ. Breviar. ac Missalib. Et ideo solliciti esse debent, ne in Ecclesiis fiant Musica lascivæ, colloquia, deambulationes; pro ut etiam ne debitis Horis omittatur recitatio Horarum Canonicarum iuxta Ritus ab Apostolica Sede approbatum. cap. Non oportet, cap. nulli, disp. 42. & de Consecr. dist. 1. Concil. Trid. sess. 22. in Decreto de observ. vel vitan. in celebrat. Missar. & de his agunt Novarius part. 2. in tit. de Eccles. Venerat. Quaranta in Verb. Reverentia Eccles. & Squillantes part. 1. cap. 14. per totum. X. Pastorale officium Episcoporum est conferre Clericis benemeritis beneficia Ecclesiastica. Hoc officium in oculis hominum est speciosum, ac delectabile; quia per ipsum Prælati genio suo, instantiisque parentum, ac amicorum indulgent, conferentes pro libito eadem beneficia. Sed coram Deo est summopere tremendum, atque periculosum; quia Episcopi obligati sunt sub pœna peccati mortalis dare beneficia, non ad eorum arbitrium cuiuscumque personæ, sed tantum Clericis dignis, ut probat Sotus de Just. & Jur. lib. 3. q. 6. art. 2. concl. 7. ea ratione, quia Episcopi non sunt domini beneficiorum, sed simplices dispensatores; & ideo ea distribuere debent majora merita habentibus. S. Thomas 2. 2. q. 63. art. 2. & magis dignis, aliàs peccant mortaliter contra Justitiam distributivam; & secundum tuiorem opinionem tenentur ad restitutionem; ut pluribus DD. allegatis demonstrat Diana Coordinatus tom. 3. tract. 3. resol. 101. & tom. 8. tract. 7. resol. 54. quibus adhæret Emin. Card. de Lauræa tom. 2. in 3. Libr. Sent. disp. 24. num. 286. ubi solidissimis rationibus hanc obligationem Prælatorum dandi Clericis magis dignis beneficia, probat; & restituendi dignioribus, si eos omittant, ut scripsi in meis Decisionibus Miscellaneis Decif. 85. num. 13. & 14. Digniores autem sunt, qui magis Litterati habentur, vel qui magis laborant, aut laborarunt in servitio Ecclesiæ, vel qui sunt magis pauperes; vel

qui sunt de Diœcesi respectu exteriorum. Ugolinus de Offic. Episc. cap. 58. §. 8. Genuent. in Praxi cap. 66. & in Manuali Pastor. cap. 37. & 38. latè Squillantes d. part. 1. de Oblig. Episc. cap. 15. ubi Syllentes notat hujus Oceani, in quas ut plurimum, Prælati impingunt, & naufragant. XI. Episcoporum officium est invigilare, ut pueri doceantur doctrinam Christianam tum à Parochis, tum ab aliis piis hominibus. Concil. Trid. sess. 24. de Ref. cap. 4. Bulla S. Pii V. Incipien. Ex debito Pastoralis officii, die 6. Obris 1572. quam refert Jordanus tom. 1. lib. 6. tit. 2. ubi de hac Pastoralis obligatione plenè disserit; & numer. 14. ita scribit: Episcopus debet frequenter invigilare scholas (Doctrinæ Christianæ) tam docentes, quam discentes ad egregiam huiusmodi provinciam omnibus studii inflammare. Grandiores merito apud Deum, & homines, ac indulgentius, de quibus supra, suis, etiam diem 40. per singulas vices studeat allicere. Puerulos vero minusculi, & donariis ad conveniendum, & addiscendum trahat. Doceat ipse per se; & assiliet, humaniterque cum omnibus, presertim pueris, & pauperibus se gerat. Præsertim enim Pastoris operarius, & pueros mirificè excitat ad concursum, & ad opus; ac reliquos fideles magnopere edificat. XII. Officium concernit Episcoporum vigilantiam circa vitam, & honestatem Clericorum. Clem. 1. De Vita, & Honest. Cleric. Concil. Trid. sess. 22. de Ref. cap. 1. & idem Antistes in hac vigilantia de fides peccare mortaliter ait Genuentis in Manuali cap. 90. & præcipue curare debent, ut Clerici magistros habeant, à quibus in lingua Latina, & in Sacris Litteris erudiantur. cap. fin. de Magistris. Barbosa de Jure Eccl. Univ. lib. 1. cap. 13. n. 48. XIII. Et quidem necessarium Episcopi officium est corrigere peccata subditorum, & omni diligencia procurare salutem animarum; scandalà, ac peccata tollere; præsertim inconfessos, & contumaces circa præceptum Confessionis, & Communionis Paschalis ad emendationem reducere. Sylvester Verb. Corred. q. 4. ubi ex doctrina S. Thomæ probat, Prælatos ad hanc correctionem faciendam, & emendationem procurandam teneri ex justitia; unde qui in hoc officio deficient, peccant mortaliter, & ut ait S. Augustinus relatus in cap. Nemo disp. 83. non merentur nomen Episcopi, sed canis; & hanc Prælatorum incuriam deplorat Alvarus Pelagius de Planctu Ecclesie lib. 1. cap. 69. Plurima sunt alia officia Episcoporum, & quidem notata digna, quæ refert Squillantes d. part. 1. per capita XLVII. sed pro præsentis instituto supra relata sufficiunt, tamquam principaliora.

Jurisdictionalia tandem eorum officia præcipua sunt sequentia. I. Quilibet Episcopus in sua Diœcesi habet Jurisdictionem pro foro interno super omnes suos subditos, ita ut si ipse sit Sacerdos possit immediate ministrare iisdem Sacramento Penitentiae, & eisdem à peccatis absolvere. S. Thomas in 4. dist. 19. q. 1. art. 3. nec non dist. 20. q. 1. art. 4. Emin. Card. de Lauræa de Sacram. Ord. disp. 7. n. 120. Jordanus d. tom. 1. lib. 3. tit. 4. n. 3. ubi notat, quantum mavarent operam, & essent solliciti Episcopi prædictis temporibus in audiendis suorum populorum confessionibus; de Jure enim proprium officium Episcoporum est confessiones audire. II. Eorumdem officium est alios Sacerdotes deputare, qui præter Parochos easdem populorum Confessiones Sacramentales excipiant, Jurisdictionem, ac facultatem absolvendi illis delegando; nullus enim Sacerdos Penitentiae Sacramentum ministrare potest (excepto mortis articulo) nisi aut Parochiale beneficium obtineat, aut sit ab Episcopo approbatus iuxta notabile decretum Concilii Tridentini in sess. 23. de Ref. cap. 15. de quo nos latè scripsimus in iisdem nostris Decisionibus de Sacram. Pœnit. Decif. 37. per totam, ubi ostendimus qualiter, & quando præmittendum sit examen pro dicta approbatione concedenda, & Jurisdictione ad ab-

ad absolvendum deleganda. III. Officium versatur circa approbationem Regularium, ut ipsi possint Laicorum Confessiones Sacramentales audire, & eos absolvere; circa quos Regulares Confessarios, est plures agitantur quæstiones à Theologis, concernentes Jurisdictionem, qui ipsi absolvent prædictos Laicos, quas ego recensui, & elucidavi in eodem tractatu de Sacr. Pœnit. decif. 38. nihilominus hodie omnia Privilegia Regularium revocata sunt quò ad prædictas Laicorum Confessiones Sacramentales audiendas; & omnes egent approbatione Episcopi, sine qua nemo potest illas audire juxta Bullam Urbani Olavi diei 12. Sept. 1628. Incipien. Cum sicut accepimus, & tenentur subire examen, si eos Episcopus velit quò ad scientiam examinare. Emin. Card. de Lauræa de Sacram. Pœnit. disp. 20. n. 153. Fagnanus in cap. Quia propter §. Illud autem n. 7. de Elect. Novissimè Pignatellus tom. 7. consult. 8. n. 29. & tom. 10. consult. 95. n. 10. IV. Episcoporum officium Jurisdictionale se extendit super eodem Regularis exemptos in casibus 47. quos cumulat Jordanus tom. 2. lib. 7. tit. 14. à n. 1. usque infinem; ubi à studioso Lectore videndis. V. Officium eorumdem Episcoporum consistit in exercitio Jurisdictionis in foro externo tam in causis civilibus, quàm in criminalibus circa personas suo foro subiectas; & in casibus ad eorum Tribunal spectantibus. Emin. Card. de Lauræa d. disp. 7. de Sacram. Ord. à num. 126. & segg. ubi advertit officium hoc, & hanc Jurisdictionem Episcopalem antiquitus impugnatam fuisse ab hereticis Arianis, Antidiabolistis; à Petro de Cugneris Consiliario Regio Parisiensis; à Marfilio de Padua; ac ultimò à Lutheranis, & Calvinistis, qui omnes conati sunt spoliare Episcopos jurisdictione fori externi, & eos similes simplicibus Sacerdotibus constituere, ut legitur apud Salellem lib. 2. c. 14. Reg. 267. n. 17. & c. 16. Reg. 283. n. 181. ita ut nullatenus possent Episcopi suorum populorum publica fignitia, aut scandalà in foro externo corrigere, punire, ac emendare. Hanc Jurisdictionem competere Episcopis tam de Jure Divino, quàm de Jure Ecclesiastico optimè probat Emin. Card. de Lauræa d. disp. 7. à n. 127. & segg. tum ex Scriptura Sacra, tum ex Conciliis, ac Summorum Pontificum decretis; tum etiam ex praxi Annorum 1700. in quibus omnes Episcopi in facinora manifesta suorum Diœcesanorum semper animadvertunt multis, ac censuris, prout melius sunt arbitrati expedire ad redigendos errantes in viam æternæ salutis; quod docet etiam Squillantes d. tract. de Oblig. & Privil. Episc. part. 1. c. 26. & part. 3. c. 27. & 28. ubi Canones, & Doctores.

Porro duo notabilia dicunt Theologi, ac Canonistæ circa hoc officium, atque Jurisdictionem Episcopalem pro foro externo. Unum est, quòd Episcopus obligatus est deputare ministros scientia, ac probitate conspicuos pro causis audiendis, & negotiis expediendis in foro suo externo; siquidem si deputet ignorantes, aut pravos, ipse reus erit peccati mortalis. Cajetan. in Summa Verb. Episcoporum peccata. Toletus lib. 5. cap. 4. ac Genuentis in Manuali cap. 41. qui addit etiam, quòd ipse Episcopus tenebitur ad restitutionem damnorum, quæ Diœcesani sentent, vel ob incitiam, vel ob malitiam Ministrorum Curæ Episcopalis, quod etiam notant Innocent. in cap. Ad hæc, de Offic. Archidiacon. & Pialetius part. 2. c. 4. art. 1. n. 15. Alterum notabile est, quòd in fulminandis censuris Episcopi debent procedere sobrie, & magna cum circumspectione; ita ut ad eas non deveniant, nisi in subsidium, & præmissis semper opportunis, ac reiteratis monitionibus. cap. Sacro. c. Statuimus. c. Romana, & c. Constitutionem, & ibi Glossa, de Sent. Excom. in 6. & hoc idem demonstrat Theaurus de Pœnit. Ecclesiasticis part. 2. Verb. Censura cap. 1. & 2. à studiosis legendus.

De Sacramento Ordinis.

Sunt alia, & quidem non pauca Episcoporum Jurisdictionalia officia, tum circa Ecclesiarum adificationem, tum circa Beneficiorum vel Unionem, vel Dismembrationem, prout etiam circa decernendas Processiones publicas, aut observantiam dierum festorum, de quibus amplè tractant Squillantes d. lib. de Oblig. & Privileg. Episc. part. 1. & part. 3. atque Jordanus tom. 1. de Re Sacra; Sed hucusque narrata satis videntur ad ostendendum Episcopis, esse quidem sublimem eorum dignitatem, ac eorum statum valde periculosum; & idcirco Divus Gregorius Nazianzenus Lib. 3. de Sacerdotio aiebat: Quod nemo sapiens, leto animo, creatur Episcopus; & Franciscus Petrarca Lib. 1. de Remèd. utriusque fortunæ Dial. 170. exclamat: O vertigo morum pessima! Ad quod olim consueverant, ut deberent cogi homines; nunc indè retrahi non possunt.

DECISIO XXXIX.

ARGUMENTUM.

Septem recententur Libri, quibus Eminentissimus S. M. Gregorius Cardinalis Barbadius Episcopus Patavinus pro bene adimplendis antedictis Officiis, ac pro recto Regimine Animarum suæ Diœcesis attentè studeat. Fructus quoque uberissimi ex eorum studio provenientes enunciat.

SUMMARIUM.

- 1 Libri septem S. M. Card. Gregorii Barbadii Episcopi Patavini pro bono regimine sui Episcopatus.
- 2 Liber status Animarum quid contineret?
- 3 Parochi Diœcesis Patavinae quæ sint?
- 4 Adulti plurimi nondum communicant ex incuria Parochorum.
- 5 Libellus pro instruendis pueris noviter communicandis.
- 6 Signum à Parochis in Communione Paschali dandum, & recolligendum.
- 7 Pueri ab anno quarto usque ad decimum sextum discere debent Doctrinam Christianam à Parochis.
- 8 Formula descriptionis status Animarum Diœcesis Patavine.
- 9 Inconfessi in Paschate quomodo monendi?
- 10 Parochi gratiosa comminatio suis Parochianis ne omittent Communionem Paschalem.
- 11 Liberalitas Parochi in Pauperes facit eum laudabilem.
- 12 Doctrinæ Christianæ Liber. Zelus erga illam Eminentissimi Barbadii Episcopi.
- 13 Relatio mensurae Scholarum Doctrinæ Christianæ.
- 14 Relatio totius Cleri Paduani.
- 15 Confessoriorum status, scientia, capacitas.
- 16 Martyrii species onus examinandi Confessorios.
- 17 Confessorii non ultra Annum approbantur Patavii.
- 18 Confessorii nec docti, nec indocti omnino quomodo approbati?
- 19 Casuum Conscientiæ, ac Prudentiæ annualis propositio.
- 20 Responsa Confessoriorum observata, ac notata.
- 21 Coadjutores Auctoris in scribendis libris boni regiminis, ac discipline, & studii Cleri Paduani.
- 22 Fori Episcopalis contentiosæ Congregatio.
- 23 Rerum Economicarum Episcopaliū Liber, ac Congregatio.
- 24 Franciscus Forzadura Nobilis Pat. laudatus.